

[Time : 2 Hours]

[Marks : 60]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
1. All questions are **compulsory**.
 2. All questions carry **equal marks**.

1. What is the meaning of History? Discuss the nature and scope of History.

OR

Define history and bring out the classification of its sources.

2. Assess the various Auxiliary Sciences and state how they help historian in reconstruction of the past.

OR

Give an account of the major steps in historical research.

3. Assess the authenticity of the historical sources.

OR

Examine the various criteria of establishing credibility of historical sources.

4. Review the interpretation and synthesis of sources.

OR

What are the different kinds of footnotes? Also bring out the significance of bibliography and indication of sources in the writing of history.

(मराठी रुपांतर)

(वेळ : २ तास)

(गुण : ६०)

- सूचना :**
१. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
 २. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. इतिहासाचा अर्थ काय आहे? इतिहासाचे स्वरूप व व्याप्ती यांची चर्चा करा.

किंवा

इतिहासाची व्याख्या स्पष्ट करून त्याच्या साधनांचे वर्गीकरण करा.

२. विविध सहाय्यकारी शास्त्रांचे मुल्यांकन करून ते कशाप्रकारे इतिहासकारास भूतकाळाची पुनरचना करण्यास मदत करतात ते विशद करा.

किंवा

इतिहास संशोधनातील प्रमुख टप्प्यांचा खुलासा करा.

३. इतिहास साधनांच्या वस्तुनिष्ठ सत्यतेचे मुल्यांकन करा.

किंवा

इतिहास साधनांची विश्वसनियता प्रस्थापित करणाऱ्या विविध कसोट्यांचे परिक्षण करा.

४. साधनांचे अर्थशोधन आणि समन्वयाचा आढावा घ्या.

किंवा

तळटीपांचे वेगवेगळे प्रकार कोणते आहेत. तसेच इतिहासलेखनात संदर्भ सूची आणि साधनांच्या निर्देशनाचे महत्त्व विशद करा.
